

СТАНОВИЩЕ

за научните трудове и учебната дейност на
ас. д-р НАТАША СТЕФАНОВА БАКЛАРОВА
представени за участие в конкурс за заемане на
академична длъжност „Доцент” в професионално направление
5.7. Архитектура, строителство и геодезия (*Приложна математика за
отрасли архитектура и строителство*),
обявен в ДВ бр.91 от 18.11.2016 г. за нуждите на
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”, Варна

Разработил: чл.-кор. проф. д.а.н. арх. АТАНАС КОВАЧЕВ,

Декан на Архитектурния факултет и Ръководител на катедра
«Архитектура и урбанистика» при Архитектурния факултет на Варненски
свободен университет «Черноризец Храбър», Варна,

Директор на Институт за интегрирано управление на общините към
Варненски свободен университет «Черноризец Храбър», Варна,

професионално направление 5.7. „Архитектура, строителство и гео-
дезия“, научна специалност „Териториално и ландшафтно устройство и
градоустройство“.

Настоящото Становище е изготвено въз основа на документи, постъпили
по конкурс, обявен от Варненския свободен университет „Черноризец Храбър”
(ДВ, бр.91 от 18.11.2016 г.) и на интернет-страницата на университета за
нуждите на катедра „Строителство на сгради и съоръжения“ към Архитектурния
факултет. Участва един кандидат – ас. д-р Наташа Бакларова. Представените по
конкурса документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и
Наредба № 3 за академичния състав на Варненски свободен университет
„Черноризец Храбър”.

1. Данни за кандидата

Наташа Бакларова е родена на 30.03.1959 г. в Г. Тошево. Завършва
висше образование, специалност „Математика“, ОКС „Магистър“ (по дейст-
валия тогава Закон за научните степени и научните звания – ЗНСНЗ) във ВПИ,
Шумен през 1983 г. (Диплома N 003015 от 8.12.1983 г.).

През 1984-1986 г. е учител по математика в СОУ „В. Левски“ , с. Соколово,
а през 1986-1987 г. е учител по математика в СОУ „С. Караджа“ в Добрич. През

1986 г. придобива втори клас квалификация в Института за усъвършенстване на учители в София.

През периода 1988-2006 г. работи като **Главен асистент** в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“ и в Педагогическия колеж, Добрич.

В Техническия университет, Варна работи също като **Главен асистент** през периода 2006-2009 г.

От 2010 г. е **Асистент** във ВСУ „Черноризец Храбър“, Варна, Архитектурен факултет, катедра „Строителство на сгради и съоръжения“.

През 2012 г. защитава дисертационен труд на тема: **„Математически методи и методика при моделиране на перспективни изображения на строителни конструкции“** във ВСУ „Черноризец Храбър“ и получава образователната и научна степен **„Доктор“ по Строителни конструкции** (Диплома N НС-22 от 05.11.2012 г.), по действащия понастоящем Закон за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ).

Продължава да работи и понастоящем в същия университет като **Асистент** (академична длъжност), Доктор (образователна и научна степен).

Преобладаващата част от научната и продукцията, с която участва в конкурса е разработена през последните години във ВСУ „Черноризец Храбър“, Варна.

2. Общо представяне на получените материали и характеристика на научната продукция на кандидата

За участие в обявения конкурс е подал документи **единственият кандидат** - д-р Наташа Бакларова, понастоящем асистент в същата катедра.

Ас. д-р Наташа Бакларова е представила списък на **цялостната си научна продукция в научни издания и научни форуми**, както и документи (служебни бележки, удостоверения, сертификати и др.) за получена езикова и професионална квалификация от различни организации и институции – владее добре английски и немски език и много добре – руски език.

Представен е Списък с **5 публикации** включени в Дисертационния и труд за получаване на образователната и научна степен „Доктор“ (публикувани през периода 2010 – 3 бр., 2011 – 1 бр. и 2012 – 1 бр.).

В настоящия конкурс за „Доцент“ ас. д-р Наташа Бакларова участва общо с **28 публикации, 3 Ръководства и Справочника и 1 Монография**, разработени и публикувани през периода 1989 г. – 2016 г., които не са били използвани в конкурси, за които вече са получени академична длъжност и образователна и научна степен (16 статии до 2011 г. включително).

От **16-те статии** участващи в материалите по конкурса и разработени в периода 1989 – 2011 г., в **9** от тях Наташа Бакларова е **първи автор**, в **6** - **втори автор** и в **1** – **трети автор**.

Представените научни разработки след 2011 г., т.е. от 2012 г., когато защитава дисертация и получава образователната и научна степен “Доктор“ до момента са общо **16 броя – 12 статии, 1 ръководство и 2 справочника (в две издания) и 1 Монография.**

От 12-те статии - 7 са разработени самостоятелно (през 2013, 2015 и 2016 г.) и **5 са** в съавторство с Янко Милев (през 2012, 2014 и 2015 г.), като Наташа Бакларова е **втори автор** в тях (тези 5 статии са с двама автори).

От общия брой публикации от 2012 г. до момента (**12 броя**) - **5 статии** за публикувани в Сборници от Международни научни конференции, организирани от ВСУ „Ч. Храбър“; **1 статия** в Научен Алманах – серия „Архитектура и строителство“; **1 статия** в Украйна (Киевски политехнически институт); **5 статии** в чуждестранни издания (в т.ч. 2 – от издателства в Токио, Япония и 2 – от издателства в Лондон, Великобритания).

Ръководството е разработено в съавторство с Янко Милев (през 2013 г.), където Наташа Бакларова е втори автор, а **Справочникът по висша математика е разработен самостоятелно** (през 2014 г. – първо издание; 2015 г. – второ издание).

Заслужава внимание факта, че към материалите в конкурса са приложени **положителни рецензии от учени-математици: проф. д-р Здравко Славов** – за *Справочника по висша математика (2014 – първо издание, 2015 – второ издание)* и от **доц. д-р Цветелина Бъчварова** – за *Ръководството по Дескриптивна геометрия (2013)* и за *Справочника по висша математика (2014 – първо издание, 2015 – второ издание)* – приемам ги като атестат за качество на материалите, при това оценката е направена от математици.

Монографията „Моделиране на параметрите на перспективни изображения на геометрични обекти (2015) е разработена самостоятелно от Наташа Бакларова. Издадена е от Университетско издателство при ВСУ „Черноризец Храбър“ и е рецензирана от трима учени – доц. д-р Петър Рашков, доц. д-р Цветелина Бъчварова и доц. д-р Янко Милев.

За Монографията има три положителни рецензии от специалисти.

Доц. д-р Петър Рашков посочва, че *„Изследването е ..... математическо по методи и съдържание...; Представеният ръкопис по обем и съдържание съответства напълно на изискванията за монография; Методично монографията е построена много добре.....“* (стр. 2). Дадена е „висока“ оценка на съдържанието, научното и методическото равнище.

Доц. д-р Цветелина Бъчварова пише в своята рецензия „...давам **висока оценка** ....., защото тя (монографията – бел. А.К.) дава един нов по-различен поглед на проблема свързан с параметричното определяне на елементите на перспективните изображения на геометрични обекти“.

Тези две мнения на математици дават основание да се направи извод, че трудът на Наташа Бакларова се приема положително и с висока оценка от специалистите.

От общо 32 бр. - Монография, Ръководство, Справочници и статии – Наташа Бакларова е първи автор в 19 от тях, втори автор в 12 от тях и трети автор в 1 от тях.

3. Характеристика и оценка на учебно-педагогическата дейност на кандидата

Ас. д-р Наташа Бакларова е преподавател с дългогодишна и активна преподавателска дейност.

Към материалите в конкурса е приложен Препис - Извлечение от Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, от който е видно, че към момента на издаване на документа (13.01.2017 г.) тя има **35 години, 02 месеца и 26 дни общ преподавателски стаж**, и продължава да работи на академичната длъжност „асистент, висше училище“.

В приложената Справка - Предложение за обявяване на конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ за учебната 2016-2017 г. в катедра „Строителство на сгради и съоръжения“ в Архитектурния факултет, за чиято нужда се обявява конкурсът, има **430 ч. осигурен хорариум приведен към упражнения** по дисциплини за специалностите: „Строителство на сгради и съоръжения“, „Пожарна безопасност и защита на населението“, „Архитектура“.

Във Варненския свободен университет „Черноризец Х „Храбър“ ас. д-р Наташа Бакларова води лекции и семинари по **6 учебни дисциплини** – „**Линейна алгебра и аналитична геометрия**“; „**Математически анализ – Първа част**“; „**Математически анализ – Втора част**“; „**Избрани глави от математиката**“; „**Математика**“ със студенти от няколко специалности – „Строителство на сгради и съоръжения“ (Варна и Пловдив); „Архитектура“; „Пожарна безопасност и защита на населението“ и „Пътно строителство“ в редовна и задочна форма на обучение и „**Теория на транспортните потоци**“ със студенти от Магистърската програма „Пътно строителство“.

Предлаганите математически знания са свързани с конкретното професионално направление по всяка от учебните дисциплини. Използваните методи на преподаване са в съответствие със съвременните тенденции в областта на

вузовската дидактика. **Мои проучвания показаха, че тя е приемана добре от студентите, ползва се с авторитет на подготвен и взискателен преподавател.**

4. Научни и научно-приложни приноси на кандидата

ПРИНОСИТЕ от научно-изследователската дейност на ас. д-р Наташа Бакларова могат да се групират в три групи:

Научно-приложни приноси

- Въвеждане на графо-аналитичен метод при моделиране и определяне размерите на различни перспективни изображения, свързани основно със строителството, архитектурата и геодезията.
- Анализирани и систематизирани на знанията за класическите и новите методи за построяване на математически модели и определяне размерите на различни перспективни изображения.

Приложни приноси

- Прилагане на методика за построяване на различни математически модели при решаване на практически задачи свързани основно със строителството и архитектурата.
- Въвеждане на методи на преподаване, тясно свързани с решаване на практически задачи, отнасящи се до бъдещата реализация на младите специалисти.

Приноси за внедряване

- Обновяване на учебния материал по дисциплините „Линейна алгебра и аналитична геометрия”, „Математически анализ” – Първа част и „Математически анализ” – Втора част с отразяване на резултати от авторските разработки („Ръководство по Дескриптивна геометрия”, „Справочник по висша математика”) и Монография „Моделиране на параметрите на перспективни изображения на геометрични обекти“.

Обобщено: Научните и научно-приложните приноси на кандидата в конкурса – ас. д-р Наташа Бакларова се отнасят до:

- **обогатяване на съществуващи знания;**
- **приложение на научни постижения в практиката, и по-конкретно в работата и със студентите като преподавател.**

5. Цитирания

Приложен е списък с 3 бр. цитирания на 3 работи на ас. д-р Наташа Бакларова – Монография (2015); Ръководство (2013) и статия (2016) от 1 автор – А. Янакиева в една нейна публикация от 2015 г.

6. Бележки и препоръки

Основната ми забележка към научната продукция на ас. д-р Наташа Бакларова, и по-конкретно към научните статии е, че повечето от тях са предложени като доклади и след това публикувани в Сборници от научни конференции. Вероятно това е причина за липсата на цитати от чуждестранни автори на нейните изследвания – приложените 3 цитата на три труда на Наташа Бакларова са от 1 автор в 1 публикация.

Към ас. арх. Наташа Бакларова имам **препоръка** да акцентира в бъдещата си работа на разработването и публикуването на повече **научни студии и статии у нас и особено в чужбина в специализирани издания с голям тираж и аудитория – реферирани и с Импакт фактор**. Това ще позволи постигане на по-голяма цитируемост на нейната научна продукция в българската и чуждестранната математическа наука, което ще и донесе по-голямо признание на учен с позиции в областта, в която работи.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След запознаване с представените в конкурса за „Доцент“ материали от кандидата, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, и оценявайки цялостната и дейност – водени университетски курсове (лекции и упражнения), изнесени доклади и направени публикации, защитена дисертация и получена образователна и научна степен „Доктор“, и особено учебно-педагогическата и работа, и оценките от анкетите със студентите, давам своята **положителна** оценка и **препоръчам** на Научното жури да предложи на Научния съвет на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“ да избере **ас. д-р НАТАША БАКЛАРОВА** и тя да заеме академичната длъжност „Доцент“ в професионално направление **5.7. Архитектура, строителство и геодезия** (Приложна математика за отрасли архитектура и строителство).

Изготвил становището: .....

Проф. д.а.н. арх. АТАНАС КОВАЧЕВ,

Член-кореспондент на Българската академия на науките,
Чуждестранен член на Руската академия на архитектурата и строителните науки

София - Варна,

17.03.2017 г.